

צמצום שימוש יתר בבנזודיאזפינים במבוגרים בני 65 ומעלה

רקע

במסגרת תכנית העבודה של הרוקחות הקלינית לשנת 2025 בחרנו להתמקד בטיוב הטיפול בתרופות ממשפחת הבנזודיאזפינים (BZD) במבוגרים בני 65 ומעלה. שימוש בתרופות מהמשפחה מגביר את הסיכון לתופעות לוואי, במיוחד באוכלוסיית הקשישים, שכוללות בין היתר עליה בסיכון לפגיעה קוגניטיבית, נפילות, שבר צוואר הירך ואף תמותה.

מטרות

- לעקוב אחרי מגמת הצריכה של BZD מתחילת שנת 2025 עד 09/2025.
- לצמצם את צריכת היתר (מוגדרת כ- $DDD > 365$) של BZD בקרב מבוגרים בני 65 ומעלה.

שיטות

ערכנו והפצנו חוברת הדרכה לצוותים הרפואיים במחוז בנושא בנזודיאזפינים שמטרתה לתת סקירה כללית לגבי התרופות מהמשפחה, כולל התייחסות לבטיחות הטיפול, מינונים מומלצים, והצעה לתכנית גמילה.

נבחרו 8 מרפאות כפריות במינהלת שרון ויחידת דולב.

הופקו רשימות לטיפול כולל כמות הצריכה של BZD מתחילת השנה עבור כל מטופל. הרשימות הופצו אחת לרבעון לרופאים המטפלים ע"י הנהלה רפואית ולרוקחים האחראיים ע"י הנהלת הרוקחות. הרוקחים הקליניים נתנו ייעוצים יזומים בקליקס עבור מטופלים שהוגדרו כצרכני יתר. בנוסף, חלק מהרוקחים הקליניים דאגו לשיקוף ההמלצות והמידע לצוות הרוקחים בבית המרקחת של המרפאות במיקוד במטרה לאתר את המטופלים הרלוונטיים בהגיעם לבית המרקחת ולהדריך אותם לגבי השינוי בטיפול התרופתי. יש לציין שהייתה החרגה למטופלים עם אבחנות כרוניות בבריאות הנפש וניצולי שואה.

תוצאות

בספטמבר 2025 בדקנו את הנתונים של המרפאות שנבחרו למיקוד.

התערבות ב- 245 ת.ז. כאשר היה שיפור ב- 138 ת.ז. (56%) לאחר ההתערבות.

מסקנות

העלייה בצריכה של תרופות ממשפחת ה- BZD הייתה צפויה לאחר אירועי ה- 07/10 בכלל האוכלוסייה, אך ניתן לראות כי התערבות ממוקדת של הרוקחים הקליניים במרפאות שנבחרו סייעה למתן ואף לבלום את העלייה בצריכה.